

ČLFA: Potíže s likviditou řeší podnikatelé pomocí factoringu

Nedostatek likvidity, způsobený narušením zaběhnutých obchodních vztahů protiepidemickými opatřeními, řeší firmy také prostřednictvím factoringu, který je založen na postoupení pohledávek vyplývajících z vystavených faktur s delší dobou splatnosti. „V době pandemie factoring oslovuje i specifickou zákaznickou skupinu – malé a střední podniky z nejméně zasažených odvětví,“ řekl Jaroslav Krutílek, generální tajemník České leasingové a finanční asociace, která sdružuje přední factoringové společnosti působící na našem trhu. Podle údajů asociace dosahovala na konci třetího čtvrtletí loňského roku hodnota pohledávek postoupených na největší tuzemské poskytovatele factoringu 129 miliard korun. Jaroslava Krutílka jsme se proto zeptali:

Co vede postižené podniky k tomu, že se zajímají o factoring?

Jednou z mnoha komplikací, které koronavirová krize způsobila firemní sféře, je nabourání osvědčených dodavatelско-odběratelských vztahů. Opakované uzavírání a otevírání prodejen i výrobních hal zvyšuje tlak na cash-flow celého dodavatelско-odběratelského řetězce a projevuje se mimo jiné prodlužující se dobou splatnosti vystavených faktur. Výsledkem je

nedostatek provozního kapitálu, s nímž nejvíce bojují malé a střední podniky. Tedy sektor ekonomiky, který opatřeními přijatými na potlačení nákazy trpí zdaleka nejvíce. Potíže s délkou splatnosti lze přitom řešit poměrně snadno, a to právě pomocí factoringu. Řada podniků tento osvědčený nástroj objevuje až pod tíhou současné krize způsobené celosvětovou koronavirovou pandemií.

V jakých oborech tyto firmy působí?

V posledních měsících se na factoringové společnosti stále častěji obracují firmy a podnikatelé, kteří dříve neměli s factoringem žádnou zkušenost. Teď mají velké problémy s cash-flow a hledají nové finanční zdroje. Typickým příkladem jsou menší a střední podniky působící jako dodavatelé ve spotřebním průmyslu, ale třeba i autodopravci. Tyto firmy se potýkají s odloženými nebo nedokončenými zakázkami, v nichž mají proinvestováno spoustu peněz. Teď čekají, až jejich dlouhodobí odběratelé budou moci plnohodnotně obnovit svůj business. Mezitím ale musí získat prostředky na vlastní provoz.

Mohl byste stručně popsat, jak factoring funguje?

Princip factoringu spočívá v postoupení pohledávek na factoringovou společnost. Ta klientovi

bezodkladně proplatí podstatnou část fakturované částky a zátěž delší splatnosti převezme na sebe. Při posuzování žádosti o factoringové financování je klíčová stabilita a potenciál obchodního vztahu mezi žadatelem a jeho odběrateli. Factoring je totiž ze své podstaty založen na dlouhodobé spolupráci, nejde tedy o nástroj k nápravě nahodilých problematických kontraktů. Zpravidla řeší potíže s likviditou, které vznikají u výrobce kvůli požadavkům na pozdější úhrady ze strany jeho odběratelů, anebo tím, že z konkurenčních důvodů sám poskytuje delší dobu splatnosti. Rozhodující je tedy charakter pohledávek, které lze do financování zapojit. Mělo by jít o pohledávky se smluvně dojednanou splatností mezi 30 a 150 dny vznikajícími z dodávek stabilnímu okruhu odběratelů. Spíše než obor podnikání je tedy důležité, nakolik pohledávky tyto předpoklady plní.

A jak jsou smluvně ošetřeny vztahy mezi factoringovou společností, zákazníkem a jeho odběrateli?

Smluvní vztah s factoringovou společností uzavírá dodavatel, který jí postoupe pohledávky za portfoliem odběratelů, které si předem odsouhlasil. Záhy po postoupení pohledávky uvolní factoringová společnost (v odborných kruzích se pro ni používá také termín factor) na účet klienta částku, s níž může libovolně nakládat. Dodavatel tak má podstatnou část peněz k dispozici okamžitě a nemusí čekat, až zaplatí jeho odběratel v dohodnuté splatnosti. Vyplacená částka vychází z hodnoty postoupené pohledávky a může dosáhnout až 90 % této sumy. Po úhradě odběratele na účet factoringové společnosti je transakce zúčtována a klient od factora obdrží doplatek. Nastavení procesů spojených s výměnou informací o postupovaných pohledávkách a jejich úhradách je jednoduchá jednorázová záležitost. K uzavírání smluv pak dochází v podstatě automaticky, veškeré činnosti jsou realizovány elektronicky.

Nabízejí factoringové společnosti i nějaké doplňkové služby?

Informace o nově vznikajících pohledávkách klient předává factoringové společnosti přes příslušné systémy a internetové aplikace. Jejich prostřednictvím má klient zároveň k dispozici všechny údaje o nároku na financování, úhradách a platebním chování svých odběratelů. Kromě provozního financování získává i profesionální službu správy a inkasa pohledávek a v případě využití takzvaného bezregresního factoringu s pojištěním pohledávek také ochranu proti

Jaroslav Krutílek, generální tajemník České leasingové a finanční asociace

finančním ztrátám z nedobytných pohledávek. Silnou stránkou factoringu je kromě jeho komplexnosti i flexibilita a rychlost, se kterou reaguje na klientovy finanční potřeby v případě sezónních výkyvů dodávek, nárůstu počtu nových odběratelů a podobně. Cílem je, aby klient bezproblémově profinancoval své závazky, zefektivnil inkaso svých pohledávek a zlepšil platební morálku odběratelů.

Factoring je určitě podle jistých pravidel zpoplatněn...

Náklady na factoring se skládají ze dvou složek: z factoringového poplatku za vlastní postoupení pohledávky a z úroku z čerpaných částek. Zatímco factoringový poplatek se stanovuje procentem z nominální hodnoty pohledávky, úroková sazba aplikovaná na čerpané zdroje se pohybuje na úrovni běžných kontokorentních úvěrů.

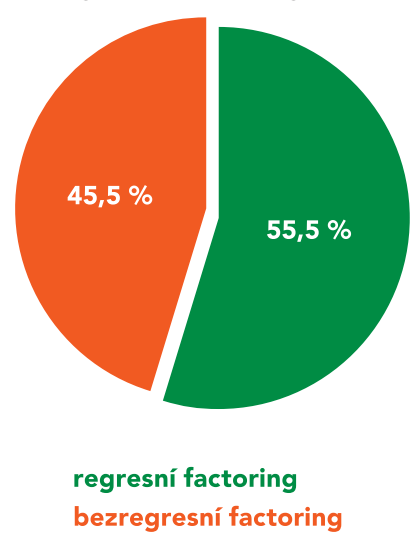
Podle čeho se má zájemce orientovat na factoringovém trhu?

Při volbě factoringové společnosti je vhodné zaměřit se na velké poskytovatele s delší historií. Většina z nich je členem silných bankovních skupin anebo renomovaných nadnárodních institucí. Mohou tak factoring vhodně kombinovat s úvěrovým financováním a ostatními bankovními službami. Dobrým vodítkem je členství v České leasingové a finanční asociaci, jejíž členové se hlásí k přísným etickým kodexům asociace v oblasti přístupu ke klientům a jejich informování. V současnosti je členem ČLFA pět factoringových společností: Bibby Financial Services, ČSOB Factoring, Factoring České spořitelny, Factoring KB a UniCredit Factoring Czech Republic and Slovakia. Mezi významné poskytovatele factoringu patří i Raiffeisenbank, která je členem České bankovní asociace. Všechny jmenované společnosti jsou zároveň členy Asociace factoringových společností České republiky.

psal se Pavel Hálek

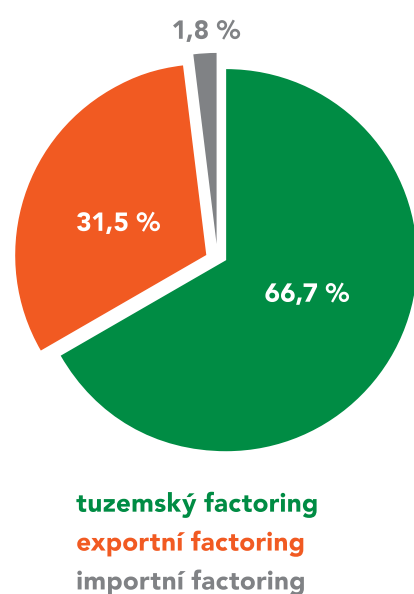
V České republice volí většina zákazníků regresní factoring, při němž factoringová společnost nepřebírá riziko platební neschopnosti odběratele klienta. Z hlediska regionálního zaměření převládá poptávka po tuzemském factoringu.

Podíl regresního a bezregresního factoringu

zdroj: ČLFA, údaje jsou za 1.–3. čtvrtletí 2020

Regionální zaměření factoringu

ČSOB Bohatství největším fondem na českém trhu

Objem majetku ve fondu ČSOB Bohatství překročil hranici 30 miliard korun. Stal se tak největším fondem na českém trhu. Ilustruje to velkou změnu v chování investorů, kteří oceňují kombinaci kvalitních akcií a dluhopisů pod jednou střechou.

Fond ČSOB Bohatství ztělesňuje velkou změnu v chování českých drobných investorů. Na počátku milénia byly největší fondy peněžního trhu a dluhopisové fondy. Tehdejší doba vysokých úrokových sazeb byla pro investory z dnešního pohledu velmi jednoduchá. Poté přišlo období preference realitního trhu, který však byl velmi úzce, a tedy rizikověji zaměřen. Svět investování se proměňuje, období nízkých sazeb vede klienty k nutnosti nového pohledu. Nyní oceňují kombinaci kvalitních růstových akcií a větší stabilitu dluhopisů. Podílníci fondu ČSOB Bohatství celou řadu firem, jejichž akcie fond drží, velmi dobře znají jako spotřebitelé. Největšími pozicemi ve fondu jsou totiž firmy

jako Apple, Microsoft, Alphabet (Google), Amazon či Visa.

Jde o smíšený fond, který ve svém neutrálním nastavení kombinuje 40 % akcií a 60 % dluhopisů. Investiční strategie je realizována prostřednictvím důkladného výběru přímých titulů. Správce fondu spolu s týmem analytiků vybírá kvalitní akciové tituly i emise dluhopisů. Akciová část je naplněna zhruba stovkou akcií. Akcie firem představují zajímavý růstový potenciál, zatímco dluhopisová složka využívá mimo jiné bezpečnějších českých státních dluhopisů. Fond si však udržuje doplňkovou pozici i v dluhopisech tzv. neinvestičního stupně, které mají vyšší výnosový potenciál. Fond je prověřený časem. Je jedním z nejstarších fondů na českém trhu, mezitím dorostl do největšího fondu a od roku 2003 zhodnotil prostředky svých podílníků celkově o 82 %, což odpovídá po započtení poplatků ročnímu výnosu 3,5 %, to navzdory koronavirové krizi, ale i té velké hypoteční před 12 lety. Osvědčil se jako ideální nástroj na uchování kupní síly peněz a pokrytí inflace.

„Sázka na firmy s nízkým zadlužením a silným růstovým příběhem podpořeným celospolečenskými trendy se vyplatila. Není náhoda, že se mnoho těchto firem nachází v technologickém sektoru. Rok 2020 navíc zesílil mnohé trendy, které se začaly formovat již v minulosti. Se zavřenými kamennými obchody se ukazuje, že kdo nebudoval e-shop, tahá za kratší konec. Podobných příběhů lze najít více a největší pozice fondu tyto příběhy vyprávějí, ať už jde o Amazon, Apple, Microsoft nebo Walt Disney,“ řekl portfolio manažer akciové části Pavel Kopeček.

„V roce 2020 se opět ukázalo, že je důležité investice udržet v každém období. Zhruba polovinu dluhopisového portfolia držíme v českých státních dluhopisech. Máme však také pozici ve vysokovýnosových dluhopisech neinvestičního stupně, které našim klientům pomáhají přinést výnos pokrývající inflaci. Při vyhledávání investičních příležitostí na dluhopisovém trhu máme ovšem stále na paměti, že dluhopisy slouží v portfoliu především jako stabilizační složka,“

dodal Martin Horák, který se stará o dluhopisovou část. Do fondu investují většinou ženy (z 52,2 %). Fond je nabízen klientům v České republice, zhruba polovina jeho držitelů má u ČSOB běžný účet nebo některou z variant pojištění. Fond má velké ambice omladit svoji klientelskou základnu, k čemuž by měl přispět i rozjezd inovativní služby ČSOB Drobné.

ČSOB Drobné jsou novinkou na českém trhu. Jde o unikátní spojení světa plateb se světem investování. Drobné každou platbu kartou zaokrouhlí na nejbližších vyšších 20 korun a zaokrouhlené drobné odloží do virtuálního prásátka. Až drobné dosáhnou 300 korun, automaticky se zainvestují do fondu ČSOB Bohatství. Služba ČSOB Drobné je zcela zdarma, bez vstupních poplatků a může si ji sjednat každý klient ČSOB online či na kterémkoliv pobočce. Odkládat si drobné částky, které nikoho nebolí, při platbách za zboží či služby a zároveň do těchto společností a značek prostřednictvím fondu investovat, to je příběh, který ČSOB Drobné a fond ČSOB Bohatství spojuje. (tz)